

Powiatowa Stacja Sanitarно – Epidemiologiczna w m. st. Warszawie
ul. Kochanowskiego 21, 01-864 Warszawa; tel. 22 310 79 00;
e-mail: kancelaria@pssewawa.pl; www.pssewawa.pl
Oddział Promocji Zdrowia, ul. Cyrulików 35; tel. 22/311-80-07-08;
e-mail: oswiatazdrowotna@pssewawa.pl

„WIĘCEJ WIEM, MNIEJ CHORUJĘ”
Program profilaktyki chorób zakaźnych

Edycja V
Rok szkolny 2021/2022

Program profilaktyki chorób zakaźnych „Więcej Wiem Mniej Choruję” w roku szkolnym 2021/2022

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w m.st. Warszawie w roku szkolnym 2021/2022 przygotował **nowy moduł zajęć dla najmłodszych**. W związku z sytuacją epidemiologiczną związaną z pandemią COVID-19, PPIS w m.st. Warszawie rozbudował zajęcia poświęcone tematyce chorób zakaźnych i ich profilaktyce. W V edycji programu dołączono nowe zajęcia dla dzieci przedszkolnych w wieku 5 i 6 lat nt. szczepień ochronnych i układu odpornościowego. Ponadto **włączono młodszą grupę wiekową** do zajęć programowych realizowanych w warszawskich przedszkolach. **Nowa wersja projektu przewiduje 2 scenariusze zajęć dla maluchów w wieku 3 i 4 lat oraz 4 scenariusze dla starszych przedszkolaków**. Projekt wzbogacono o materiały dodatkowe m.in. infografiki, plakaty oraz publikacje.

Edycja V 2021/2022

Adresaci bezpośredni:

Przedszkole:

NOWOŚĆ! dzieci w wieku 3-4 lat
dzieci w wieku 5-6 lat

Szkoła Podstawowa:

uczniowie klas I-III

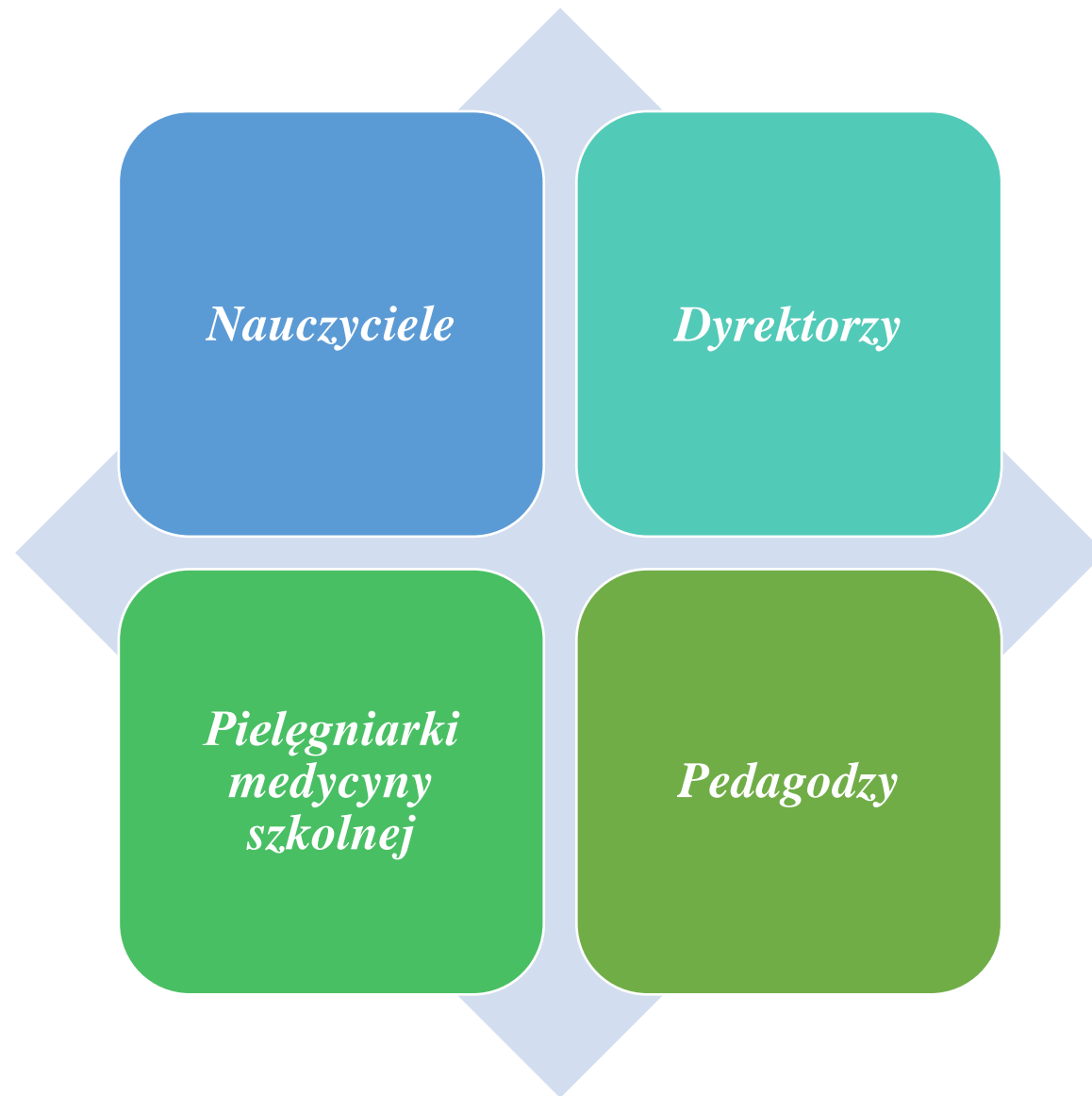

Adresaci pośredni

- Rodzice i opiekunowie
- Społeczność szkolna
(*dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, psychologzy,
pielęgniarki medycyny szkolnej i inni*)

Realizatorzy programu- koordynatorzy szkolni

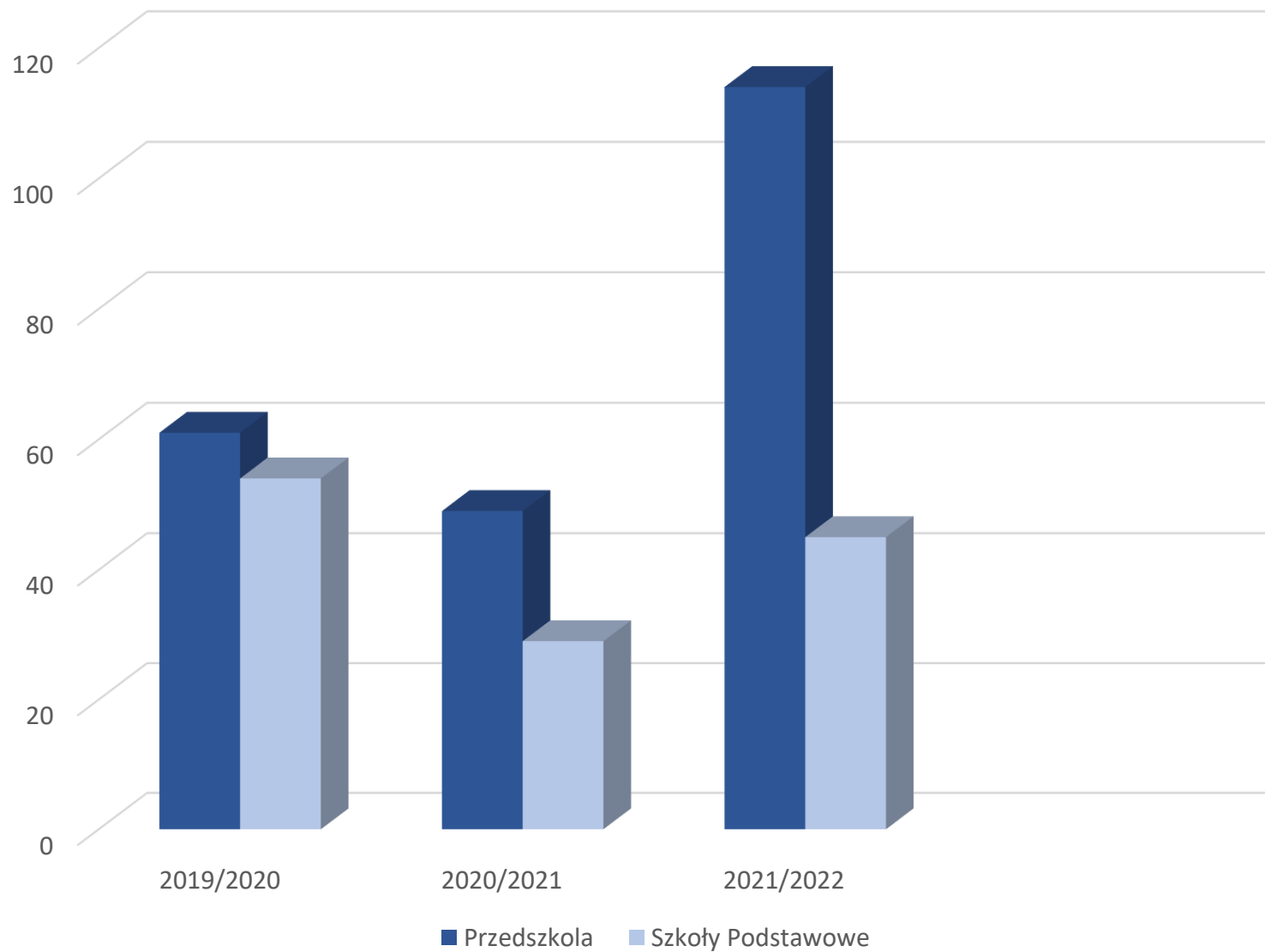
Placówki deklaruujące udział w edycji 2021/2022

Edycja	Przedszkola	Szkoły Podstawowe
I 2017/2018	103	37
II 2018/2019	80	59
III 2019/2020	61	54
IV 2020/2021	49	29
V 2021/2022	115	48

Realizacja programu w roku szkolnym 2021/2022

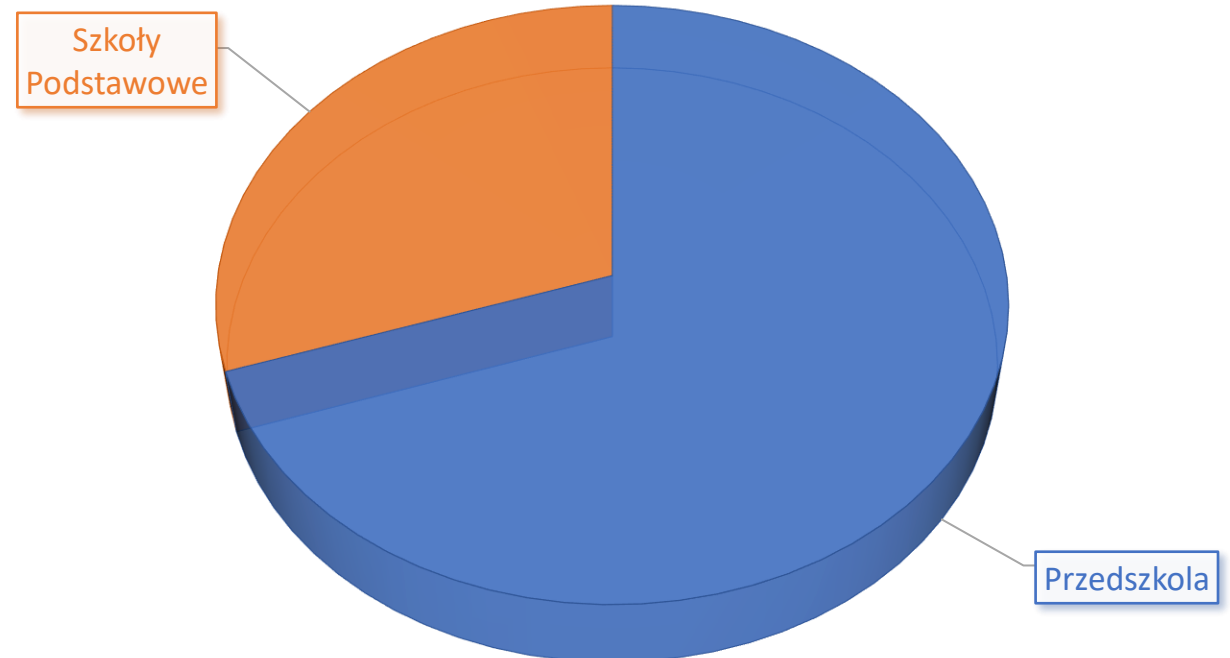

Edycja V

*Łącznie w roku szkolnym 2021/2022
program będzie realizowało
269 placówek: 187 przedszkoli i 83
szkół podstawowych*

PLACÓWKI RELIZUJĄCE PROGRAM

Cel główny programu

*„Zmniejszenie zapadalności na choroby zakaźne poprzez zmianę **nawyków higienicznych** oraz docenienie roli i wykonywanie **szczepień ochronnych**”*

Cele szczegółowe programu

- Zwiększenie wiedzy na temat chorób związanych z nieprzestrzeganiem higieny
- Wykształcenie i utrwalenie nawyków higienicznych wśród dzieci w miejscach zagrożeń m.in.: toaleta, kuchnia, zabawa ze zwierzętami, obcowanie z rówieśnikami, nowe strefy klimatyczne

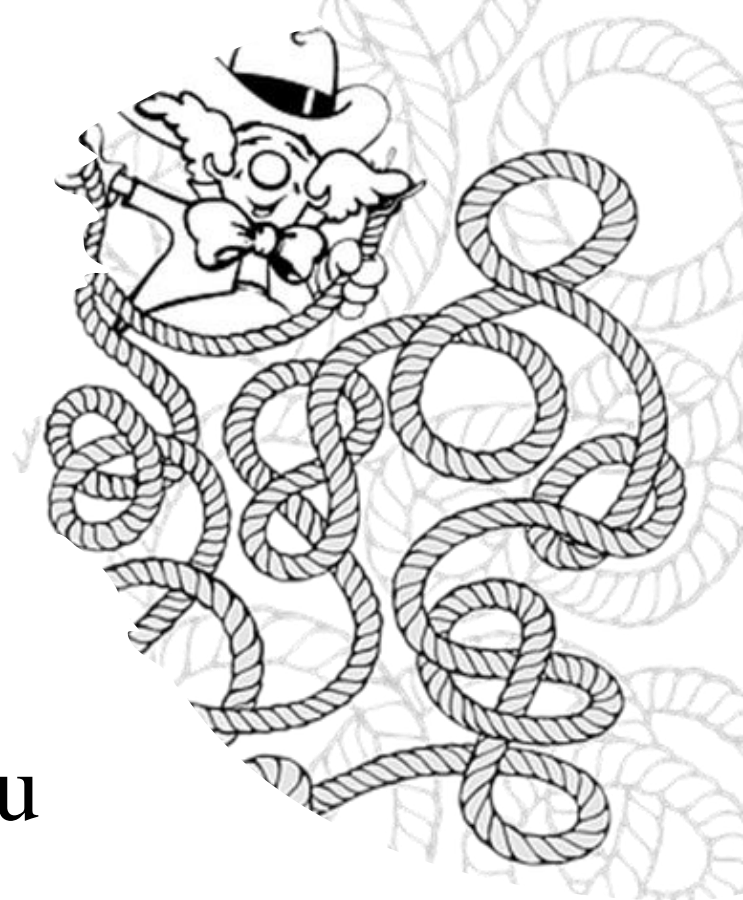
Cele szczegółowe programu

- Zwiększenie wrażliwości dzieci na zachowania higieniczne w czasie swojej choroby i choroby innych
- Zwiększenie umiejętności rozpoznawania dróg zakażeń
- Wzrost wiedzy o roli i znaczeniu szczepień ochronnych wśród rodziców, opiekunów, nauczycieli
- Zwiększenie wiedzy o zagrożeniach chorobami zakaźnymi w innych strefach klimatycznych

Cele szczegółowe programu

- Wzrost wiedzy na temat chorób wieku szkolnego (wszawica)
- Wykształcenie umiejętności zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy
- Wzrost wiedzy na temat profilaktyki ukąszeń przez kleszcze (borelioza, KZM)
- Wzrost wiedzy na temat zatruc pokarmowych w podróży (WZW typu A)
- Wykształcenie umiejętności zapobiegania zakażeniom górnych dróg oddechowych w sezonie grypowym

Metodyka programu

Zajęcia wykorzystują metody aktywizujące:

- *Rebusy*
- *Krzyżówki*
- *Zgadywanki*
- *Praca z wierszem*
- *Odgrywanie scenek*

NOWOŚĆ DLA PRZEDSZKOLAKÓW:

- *Opowiadania*
- *Bajki słuchane i animowane*
- *Zabawy ruchowe*

Realizacja programu w placówce:

---

1. Poinformowanie rodziców o realizacji programu
(*list intencyjny*)- **DZIENNIK ELEKTRONICZNY, E-MAIL**
2. Realizacja scenariuszy zajęć- *szczegółowe omówienie w dalszej prezentacji*
3. Informacja o realizacji programu (sprawozdanie)

Materiały do programu

Poradnik dla koordynatora

---

1. Poradnik metodyczny:

- List intencyjny do rodziców
- Słowniczek
- Scenariusze lekcji z kartami pracy dla uczniów
- Odpowiedzi do kart pracy
- Zadania PPIS w m.st. Warszawie

2. NOWOŚĆ: Moduł uzupełniający dla przedszkoli

- 2 scenariusze dla dzieci w wieku 3 i 4 lat
- 2 uzupełniające scenariusze dla dzieci w wieku 5 i 6 lat
(kontynuacja wcześniejszych zajęć)

Materiały dodatkowe

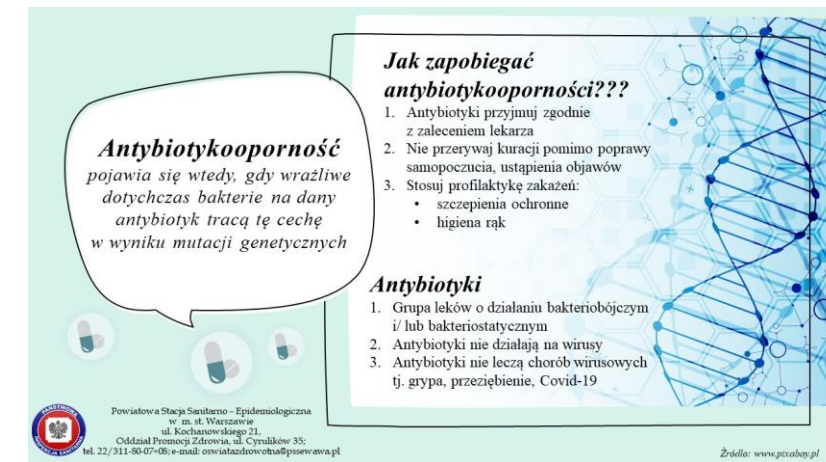
1. **NOWOŚĆ** INFOGRAFIKI PSSE w m.st. Warszawie dla szkół i przedszkoli:

- Antybiotyki
- Choroby odzwierzęce
- Szczepienia przeciw COVID-19 x2
- Grypa sezon epidemiczny 2021/2022

2. **NOWOŚĆ** Materiały nt. Szczepień przeciw COVID-19 dla koordynatora: Nauka przeciw pandemii „Szczepienia przeciw COVID-19”. *Innowacyjne technologie i efektywność.pdf*

3. Plakat

4. Broszury informacyjne

Materiały do programu

W roku szkolnym 2021/2022 materiały programowe zostaną zamieszczone w formie elektronicznej na naszej stronie internetowej:

<https://www.gov.pl/web/psse-warszawa/wiecej-wiem-mniej-choruje>

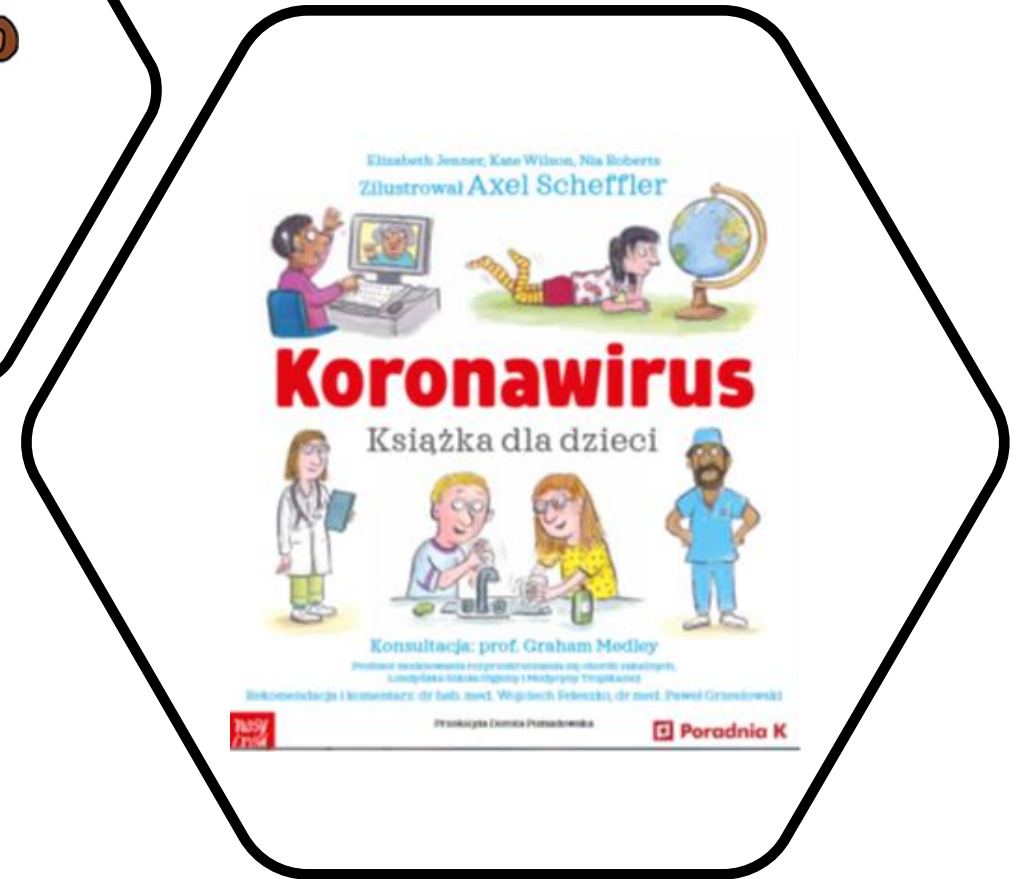
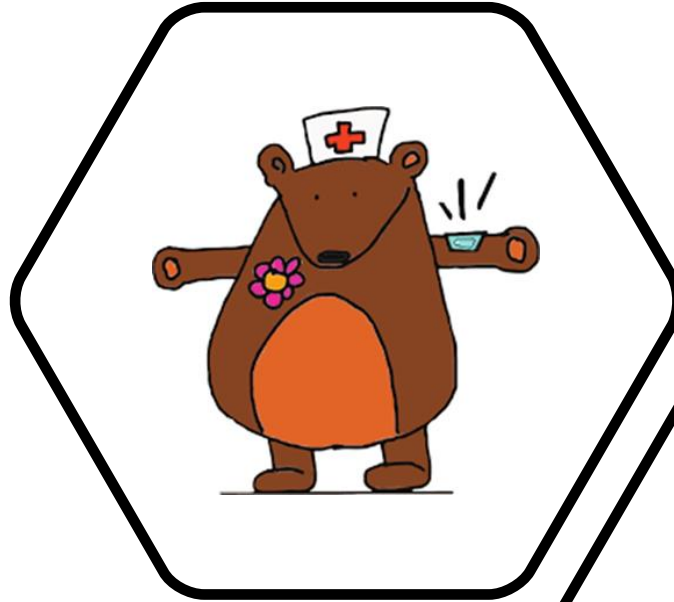
oraz

wysłane w wiadomości e-mail do koordynatorów szkolnych/przedszkolnych

Materiały multimedialne wykorzystane w nowych scenariuszach dla przedszkoli:

1. <https://zaszczepsiewiedza.pl/artykuly/przygody-niedzwiadka-szczepana/informacje,27>
2. https://poradniak.kylos.pl/poradniak/Koronawirus_Ksiazka_dla_dzieci_w2.pdf
3. <https://sklep.poradniak.pl/blog/aktualnosci/koronawirus-ksiazka-dla-dzieci-pobierz-za-darmo> (MP3)
4. <https://www.youtube.com/watch?v=I68N2zmGxEA&t=11s>
5. https://www.youtube.com/watch?v=vgOjaF_ZZgg

Scenariusze zajęć składają się z:

- Materiał informacyjny dla nauczyciela
- Opis przebiegu lekcji
- Karty pracy dla dzieci przedszkolnych i szkolnych

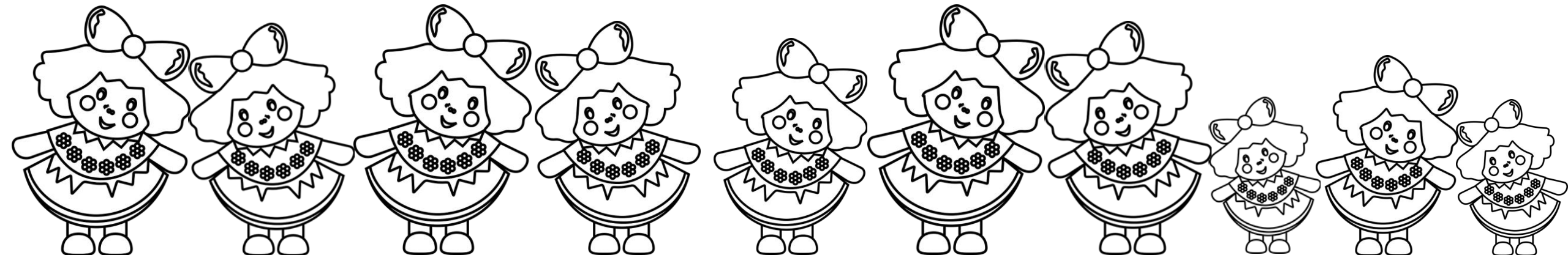
NOWOŚĆ

Scenariusze zajęć dla przedszkoli: dzieci 3-4 lata

5p Zarazki. Jak się przenoszą?

6p Jak obronić się przed zarazkami?

Scenariusze zajęć dla przedszkoli: dzieci 5-6 lat

1p Niewidzialne zarazki

2p Nie chcemy chorować

NOWOŚĆ:

3p Jak działa szczepionka?

4p Stop chorobom zakaźnym

Scenariusze zajęć dla szkół podstawowych:

Scenariusze podstawowe:

1s Poznajemy choroby zakaźne

2s Choroby zakaźne towarzyszą nam każdego dnia

3s Jak uniknąć choroby zakaźnej?

Scenariusze sezonowe:

Lekcja nr 4 Problem z głowy- wszawica

Lekcja nr 5 Kleszcze

Lekcja nr 6 Grypa

Lekcja nr 7 Z czym wracamy z wakacji? WZW typu A

Przedszkole

NOWOŚĆ

Zajęcia dla dzieci w wieku 3 i 4 lat

Temat zajęć: Zarazki. Jak się przenoszą?

Szczepienia ratują nas przed skutkami chorób zakaźnych

Cele zajęć:

Uwrażliwienie na występowanie zarazków chorobotwórczych w środowisku dziecka

Wykształcenie postawy dbania o higienę rąk

Zapoznanie z metodami profilaktyki chorób zakaźnych

- Poznaje znaczenie pojęć tj. zarazki, choroby zakaźne
- Wie, że dłonie są drogą roznoszenia zarazków
- Jest świadome, że mycie rąk chroni przed zachorowaniem
- Rozumie, że higiena rąk i szczepienia chronią go przed chorobami

Wprowadzenie

1. Bajka o wirusie
2. Pogadanka

Część główna

Opowiadanie „O zarazkach”

Ulicą wolno spacerowały złe zarazki. Smutno rozglądając się dookoła.

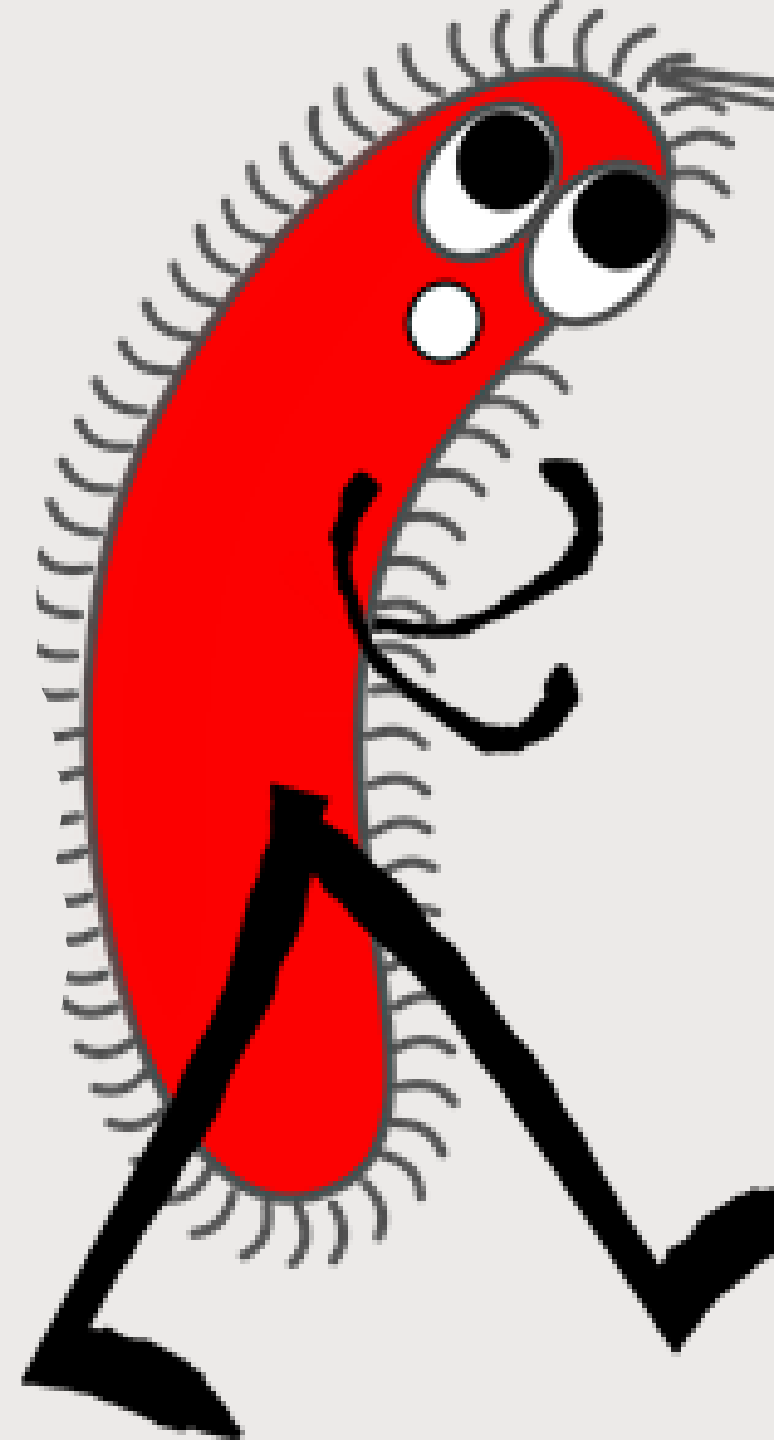
Były bardzo smutne, ponieważ nikogo nie spotykały na swojej drodze.

-Jak tu pusto, nikogo nie ma! – powiedziała Gorączka do Kataru

Nagle zza rogu zarazki usłyszały głos dzieci.

W oddali było widać piękny kolorowy plac zabaw

-Och zobacz zarazku, to przedszkole!- zawołała Gorączka

Zakończenie

Zabawa w łapanego „Obrona przed zarazkami”

1. Zarazki łapią dzieci.
2. Aby uciec przed zarazkami trzeba „połączyć się w parę” ze „**szczepionką**” lub „**wodą z mydłem**”.

Temat zajęć: Jak obronić się przed zarazkami?

Dlaczego warto się szczepić?

Cele zajęć:

Uwrażliwianie na temat rozprzestrzeniania się czynników chorobotwórczych:

- Wie czym są zarazki, jak się roznoszą
- Jest świadome, że zarazki przenoszone są przez dłonie

Zapoznanie z metodami profilaktyki chorób zakaźnych:

- Potrafi prawidłowo umyć ręce
- Wie, że szczepienia chronią przed chorobami zakaźnymi

Wstęp

Bańki mydlane

Część główna

Mycie rąk według instrukcji

Jak skutecznie myć ręce?

- 1** Zwilż ręce ciepłą wodą. Natóż mydło w płynie w zagłębienie dłoni.
- 2** Namydl obydwie wewnętrzne powierzchnie dłoni.
- 3** Spleć palce i namydl je.
- 4** Namydl kciuk jednej dłoni drugą ręką i na przemian.
- 5** Namydl wierzch jednej dłoni wnętrzem drugiej dłoni i na przemian.
- 6** Namydl obydwa nadgarstki.
- 7** Spłucz starannie dłonie, żeby usunąć mydło. Wysusz je starannie.

Całkowity czas: 30 sekund

Nie zapomnij umyć tych obszarów

Główny Inspektorat Sanitarny /GIS_gov /GISgovpl /GIS_gov_pl /gis.gov.pl

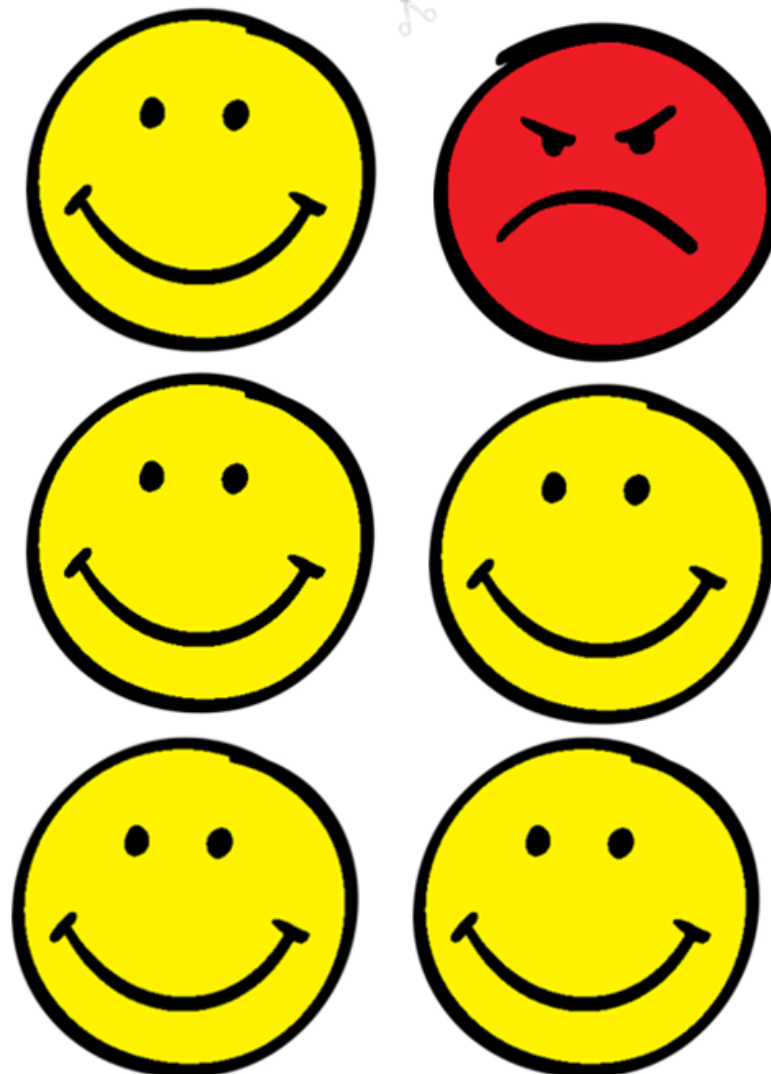
Zakończenie

Zabawa w chowanego „Oszukać zarazki”

Wirus ospy wietrznej próbuje odnaleźć jak największą liczbę dzieci. Część dzieci jest zaszczepiona, część musi się przed nim ukryć...

karta pracy 6p-1²

Zajęcia dla dzieci w wieku 5 i 6 lat

Temat zajęć: Niewidzialne zarazki

- **Ręce jako główny nośnik czynników chorobotwórczych**
- **Choroby brudnych rąk**

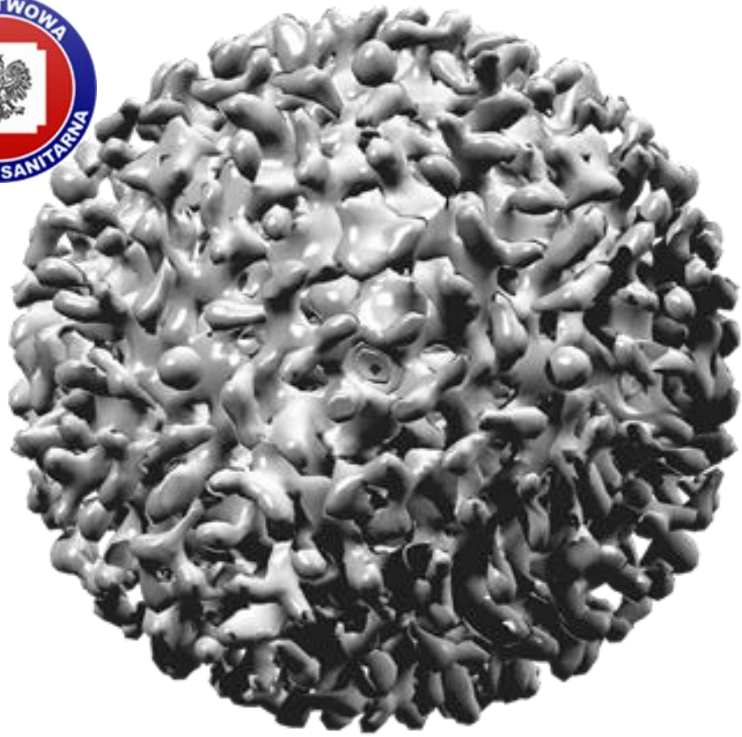

Cele zajęć:

Uświadomienie występowania czynników chorobotwórczych w życiu codziennym:

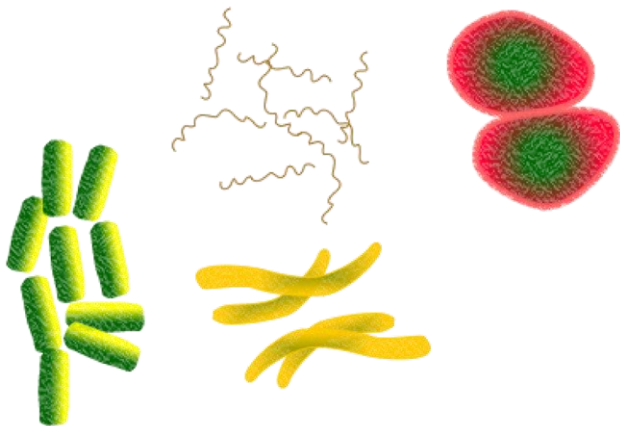
- Przedszkolak wie, że zarazki są niewidzialne gołym okiem i można je spotkać w każdym środowisku
- Wymienia czynniki chorobotwórcze: wirusy, bakterie, grzyby
- Poznaje drogi rozprzestrzeniania się zarazków

Wprowadzenie

- Pojęcie zarazków
- Rodzaje zarazków
- Występowanie zarazków
- *Praca z kartą pracy (wycinanki)*

Część główna

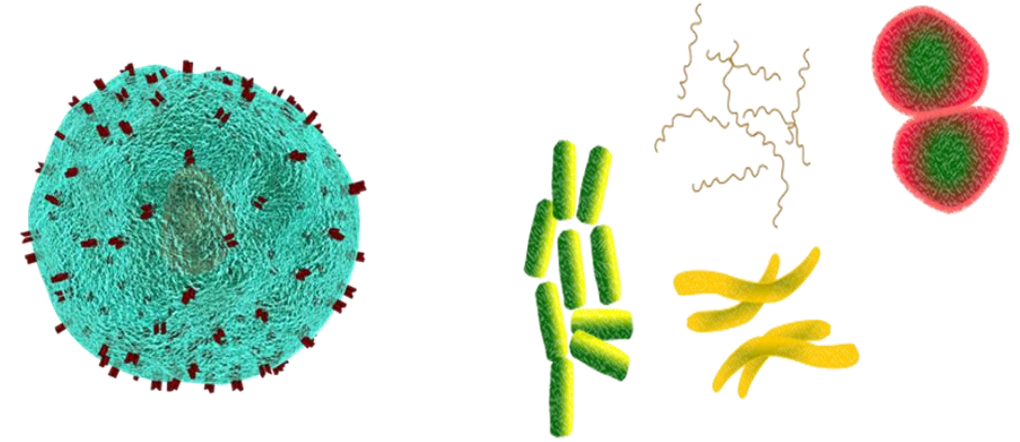
---

1. Drama (w parach)

Dzieci odgrywają scenki dotyczące rozprzestrzeniania się zarazków

Część główna

---

2. Wiersz „Katar”

- **Przykład drogi szerzenia się czynników chorobotwórczych**
- *Nauczyciel czyta dzieciom wiersz:*

Spotkał katar Katarzynę -
A - psik!
Katarzyna pod pierzynę -
A - psik!

Sprowadzono wnet doktora -
A - psik!
"Pani jest na katar chora" -
A - psik!

Terpentyną grzbiet jej natarł -
A - psik!
A po chwili sam miał katar -
A - psik!

Poszedł doktor do rejenta -
A - psik!
A to właśnie były święta -
A - psik!

Stoi flaków pełna micha -
A - psik!
A już rejent w michę kicha -
A - psik!

Od rejenta poszło dalej -
A - psik!
Bo się goście pokichali -
A - psik!

Od tych gości ich znów goście -
A - psik!
Że dudniło jak na moście -
A - psik!

Przed godziną jedenastą -
A - psik!
Już kichało całe miasto -
A - psik!

Aż zabrakło terpentyny -
A - psik!
Z winy jednej Katarzyny -
A - psik!

Część główna

3. Praca indywidualna:

- **Dzieci odrysowują kontur swojej dłoni, malują zarazki na odbitych dłoniach**

Zakończenie:

---

4. Inscenizacja roznoszenia zarazków -zabawa grupowa

Dziecko zwilża dłoń mokrą gąbką, wkłada ją do pudełka z kolorowym konfetti, następnie podaje rękę innym dzieciom. Kropki roznoszą się po sali, nauczyciel porównuje je do niewidzialnych zarazków.

Temat zajęć: „Nie chcemy chorować”

Higiena rąk i szczepienia ochronne

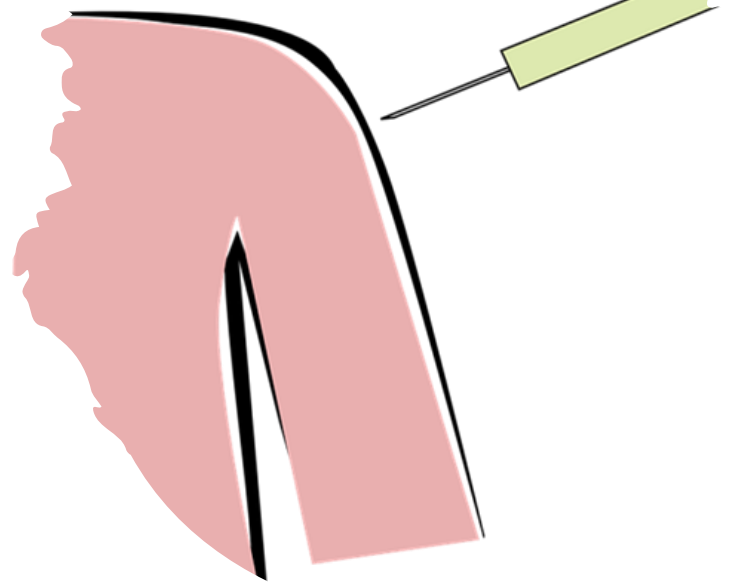
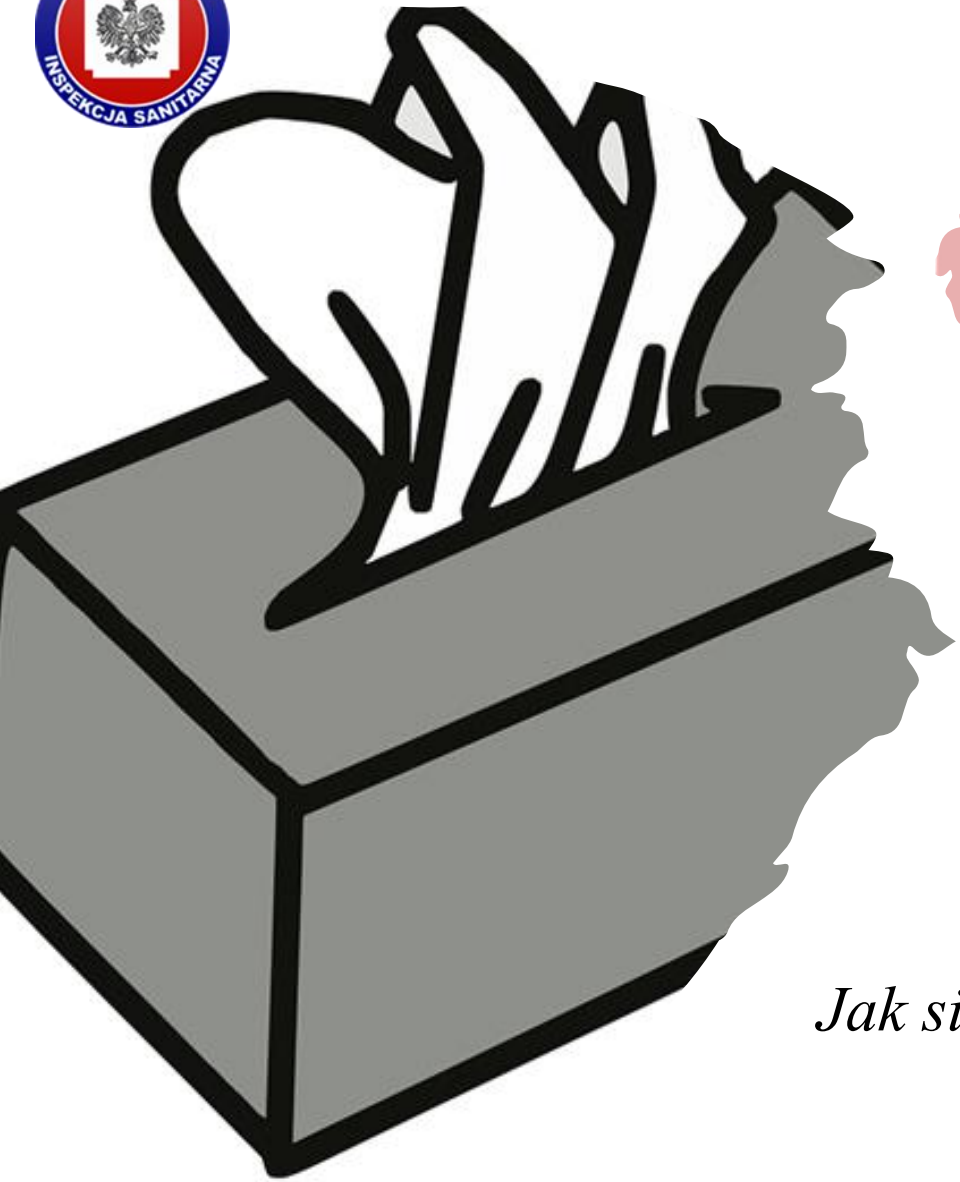

Cele zajęć:

Zapoznanie z podstawowymi metodami profilaktyki chorób zakaźnych
- higieną rąk i szczepieniem:

- *Przedszkolak jest świadomy, że ręce są głównym nośnikiem czynników chorobotwórczych*
- *Wie, że mycie rąk zapobiega przenoszeniu chorób*
- *Wie, w jakich sytuacjach musi myć ręce- przed jedzeniem, po wyjściu z toalety, po zabawie ze zwierzęciem, po powrocie do domu*
- *Potrafi prawidłowo umyć ręce*
- *Rozumie czemu służy szczepienie ochronne*

Wprowadzenie

Jak się zachować aby uniknąć choroby-Ilustracje, pogadanka

- Mycie rąk i szczepienia ochronne –podstawa w zapobieganiu
- Odpowiednie zachowania w czasie choroby

Część główna

2. Dzieci maszerują w kółku trzymają się za ręce i powtarzają zwrotki czytanych wierszy przez nauczyciela

*Zarzków się nie boimy
Od nich zawsze stronimy
Bakterie, wirusy mydła i wody się
boją
Dlatego są naszą najlepszą
bronią
Ręce często myjemy
Szczególnie gdy coś nimi jemy
Więc pamiętaj!
Aby zdrowym zawsze być-
Trzeba często ręce myć*

*Brudne ręce mamy
Wszystko nimi dotykamy
Gdy je ubrudzimy
Bakterii i wirusów nie widzimy
Więc musimy je myć
Aby zdrowym zawsze być
Zapamiętaj więc:
By nie chorować
Higienę rąk musisz poważnie
traktować!*

Część główna

3. Drama- odgrywanie scenki prawidłowego mycia rąk.

Rozmawia z dziećmi na temat sytuacji w których należy przestrzegać higieny rąk.

Przechodzi z przedszkolakami do łazienki i ćwiczy prawidłowe mycie rąk wg instrukcji zamieszczonej w materiałach pomocniczych.

Instrukcja mycia rąk mydłem i wodą

Czas: 40-60 sekund

- 0** Zmoczyć dłonie.
- 1** Nanieść odpowiednią ilość mydła.
- 2** Pociierać wewnętrzną stroną lewej dłoni o wewnętrzną stronę prawej dłoni i odwrotnie.
- 3** Pociierać wewnętrzną częścią prawej dłoni o grzbietową część lewej dłoni i odwrotnie.
- 4** Pociierać wewnętrznymi częściami dłoni z przeplecionymi palcami.
- 5** Pociierać górną część palców prawej dłoni o wewnętrzną część lewej dłoni i odwrotnie.
- 6** Ruchem obrotowym pociierać kciuk prawej dłoni wewnętrzną częścią lewej dłoni i odwrotnie.
- 7** Ruchem okrężnym opuszkami palców lewej dłoni pociierać wewnętrzne zagłębienie prawej dłoni i odwrotnie.
- 8** Oplukać ręce wodą.
- 9** Osuszyć ręce ręcznikiem jednorazowym.
- 10** Użyć ręcznika do zakręcenia wody.
- 11** Twoje ręce są czyste.

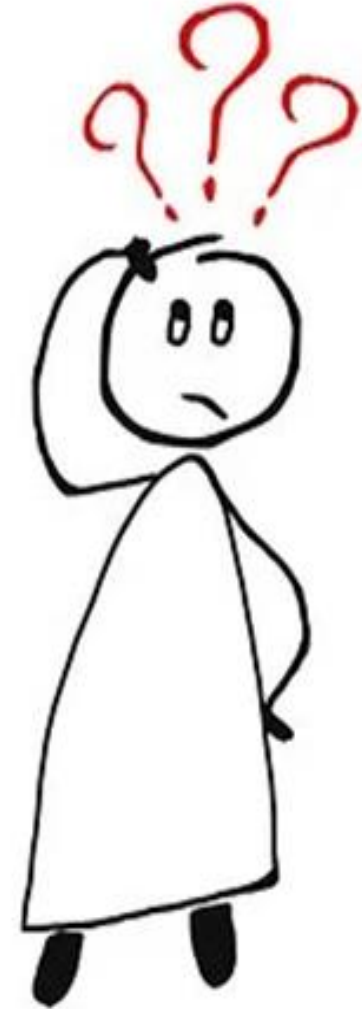

Zakończenie

Nauczyciel czyta dzieciom zdania i prosi dzieci o odgadnięcie...

- Niezbędna do życia i codziennego mycia...
- Pieni się, gdy myjemy nim ręce...
- Osuszamy nim dłonie po myciu...
- Myjemy je przed jedzeniem i po wyjściu z toalety...
- Niewidoczne na naszych dłoniach...
- Chodzimy na nie z rodzicem/opiekunem do przychodni, chroni nas przed chorobami zakaźnymi...

NOWOŚĆ

Temat zajęć: Jak działa szczepionka?

KALENDARZ SZCZEPIEŃ NA 2021 ROK

szczepienia info

Szczepionka przeciw	24h*	6 tygodni	2 miesiąc	3 miesiąc	4 miesiąc	5 miesiąc	6 miesiąc	7 miesiąc	13-15 miesięcy	16-18 miesięcy	6 lat	12-13 lat	14 lat	19** lat	
Gruźlica	BCG														
Wirusowemu zapaleniu wątroby typu B	HBV		HBV					HBV							
Rotawirusom			RV												
Błonicy, tężcowi, krztuścowi			DTP	DTP		DTP				DTP	DTaP		Tdap	Td	
Poliomyelitis				IPV		IPV				IPV	IPV				
Hib			Hib	Hib		Hib				Hib					
Pneumokokom			PCV		PCV				PCV						
Odrze, śwince, różyczce									MMR		MMR				
Grypie									IIV (po ukończeniu 6 m.ż.) lub LAIV (po ukończeniu 24 m.ż. do ukończenia 18 lat)						
Meningokokom			MenB i MenACWY lub MenC												
Ludzkiemu wirusowi brodawczaka														HPV	
Ospie wietrznej												VZV			
Wirusowemu zapaleniu wątroby typu A												HAV			
Kleszczowemu zapaleniu mózgu												KZM			

*szczepienie powinno być przeprowadzone przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego, ** Td obowiązkowe lub Tdap zalecane,

szczepienia obowiązkowe   szczepienia zalecane

BCG - szczepionka przeciw gruźlicy, HBV (Hepatitis B Vaccine) - szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, DTP - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi, całokomórkowa, RV - szczepionka przeciw rotawirusom, DTaP - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi, bezkomórkowa, Tdap - szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi, bezkomórkowa z obniżoną zawartością antygenów błonicy i krztuśca, IPV (Inactivated Polio Vaccine) - szczepionka przeciw poliomyelitis, zabiła, Hib - szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu b, MMR - szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce, PCV - skoniugowana szczepionka przeciw pneumokokom, IIV (Inactivated Influenza Vaccine) - szczepionka przeciw grypie (inaktywowana), LAIV (Live Attenuated Influenza Vaccine) - szczepionka przeciw grypie (żywa, donosowa), MenB - szczepionka przeciw meningokokom grupy B, MenACWY - szczepionka przeciw meningokokom grupy A, C, W, Y lub C, HPV - szczepionka przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka, VZV - szczepionka przeciw ospie wietrznej, HAV (Hepatitis A Vaccine) - szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, KZM - szczepionka przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu.

Cele zajęć:

Uświadomienie znaczenia szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych

- Poznaje znaczenie słowa szczepionka
- Jest świadomy jaki jest cel wykonywania szczepień
- Rozumie rolę szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom
- Wymienia przykłady chorób zakaźnych, którym można zapobiec przez wykonywanie szczepień ochronnych
- Wie, że szczepienia są obowiązkowe i zalecane
- Opisuje jak wygląda wizyta szczepienna

PRZYGODY DZIELNEGO NIEDŹWIADKA SZCZEPANA

Izabela Filc-Redlińska

Wprowadzenie

Część główna

Bajka animowana „Wyliczanka”

Źródło: www.zaszczepsiewiedza.pl

Wiersz „Dzielny Przedszkolak”

*Odra, różyczka i świnka
W gabinecie smutna minka
Błonica, tężec i krztusiec
Gdzie przed igłą ma uciec*

Zakończenie

NOWOŚĆ

Temat zajęć:
Stop chorobom zakaźnym!

SKUTECZNE I BEZPIECZNE SZCZEPIONKI CHRONIĄ PRZED TAKIMI CHOROBYMI JAK:

**SZCZEPIENIA TO ŚWIAT
BEZ CHORÓB ZAKAŻNYCH I EPIDEMII**

Cele zajęć

Uświadomienie znaczenia dbania o układ odpornościowy (prowadzenia zdrowego stylu życia) w profilaktyce chorób zakaźnych

- Wymienia zachowania wzmacniające układ odpornościowy
- Wylicza sposoby zapobiegania chorobom zakaźnym
- Opisuje zachowania sprzyjające profilaktyce zakażeń

Wprowadzenie

Pogadanka

Jak wzmocnić i zadbać o swój układ odpornościowy?

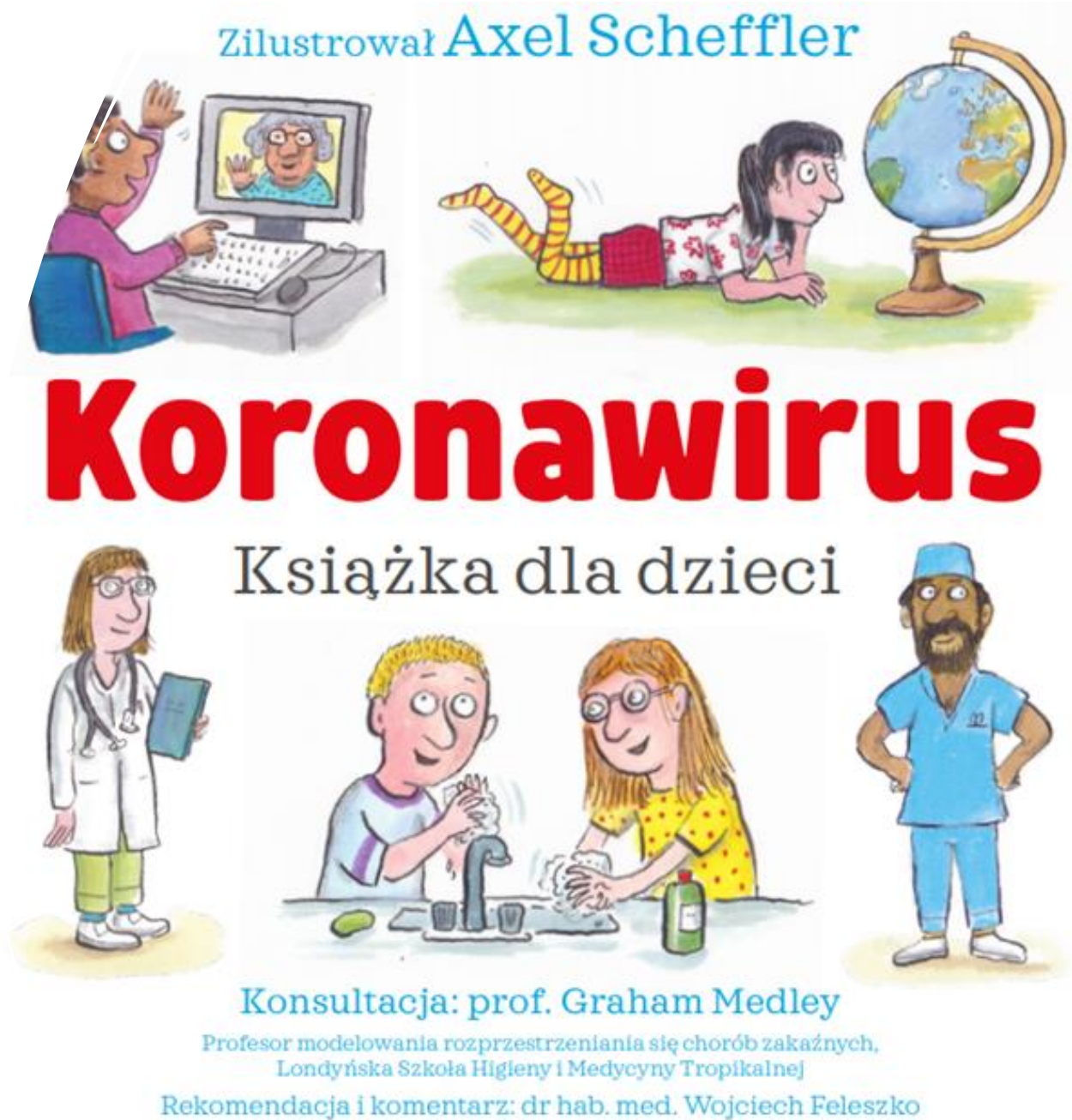

Część główna

---

1. Nauczyciel czyta bajkę lub dzieci słuchają audiobook:

<https://sklep.poradniak.pl/blog/aktualnosc/koronawirus-ksiazka-dla-dzieci-pobierz-za-darmo>

Część główna

---

2. Plakat „Tarcza”

Praca w grupach

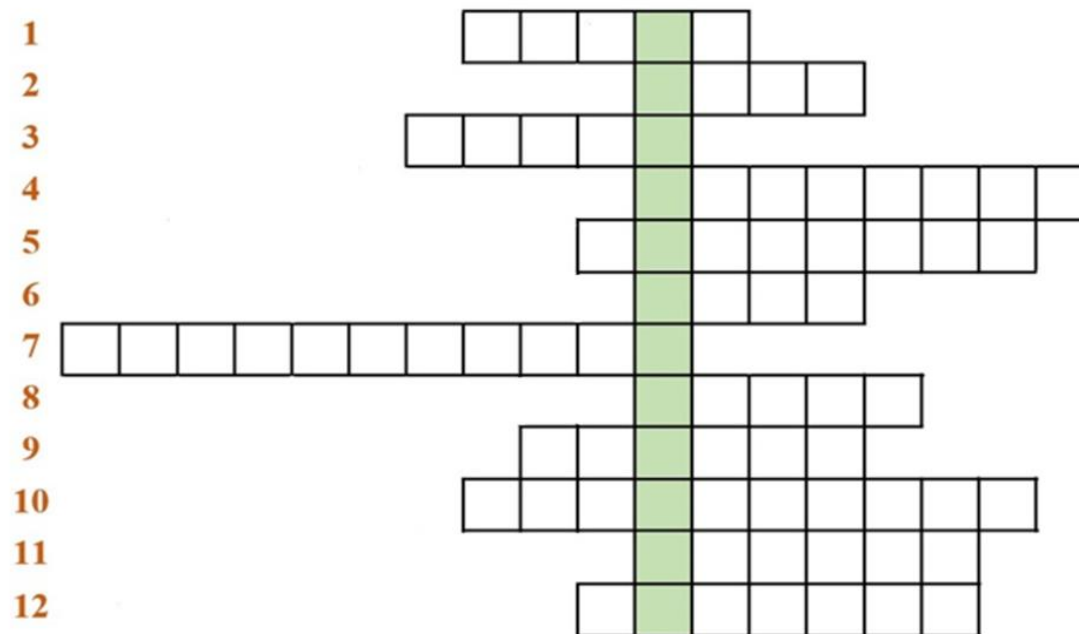

Zakończenie

Krzyżówka „Profilaktyka”

Szkoła Podstawowa

Przykłady
mikroorganizmów
przenoszonych przez
dłonie

„Choroby zakaźne towarzyszą nam każdego dnia”

Drobnoustroje potencjalnie chorobotwórcze	Grzyby pleśniowe	Mikroflora skóry dłoni
<i>Enterococcus spp.</i>	<i>Aspergillus</i>	<i>Micrococcus spp.</i>
<i>Klebsiella sp</i>	<i>Candida</i>	<i>Streptococcus viridans</i>
<i>Enterobacter spp.</i>		<i>Bacillus spp.</i>
<i>Serratia sp.</i>		<i>Pseudomonas putida</i>
		<i>Acinetobacter psp.</i>

Cele lekcji

Uświadomienie występowania chorób zakaźnych i różnych sposobów ich rozprzestrzeniania:

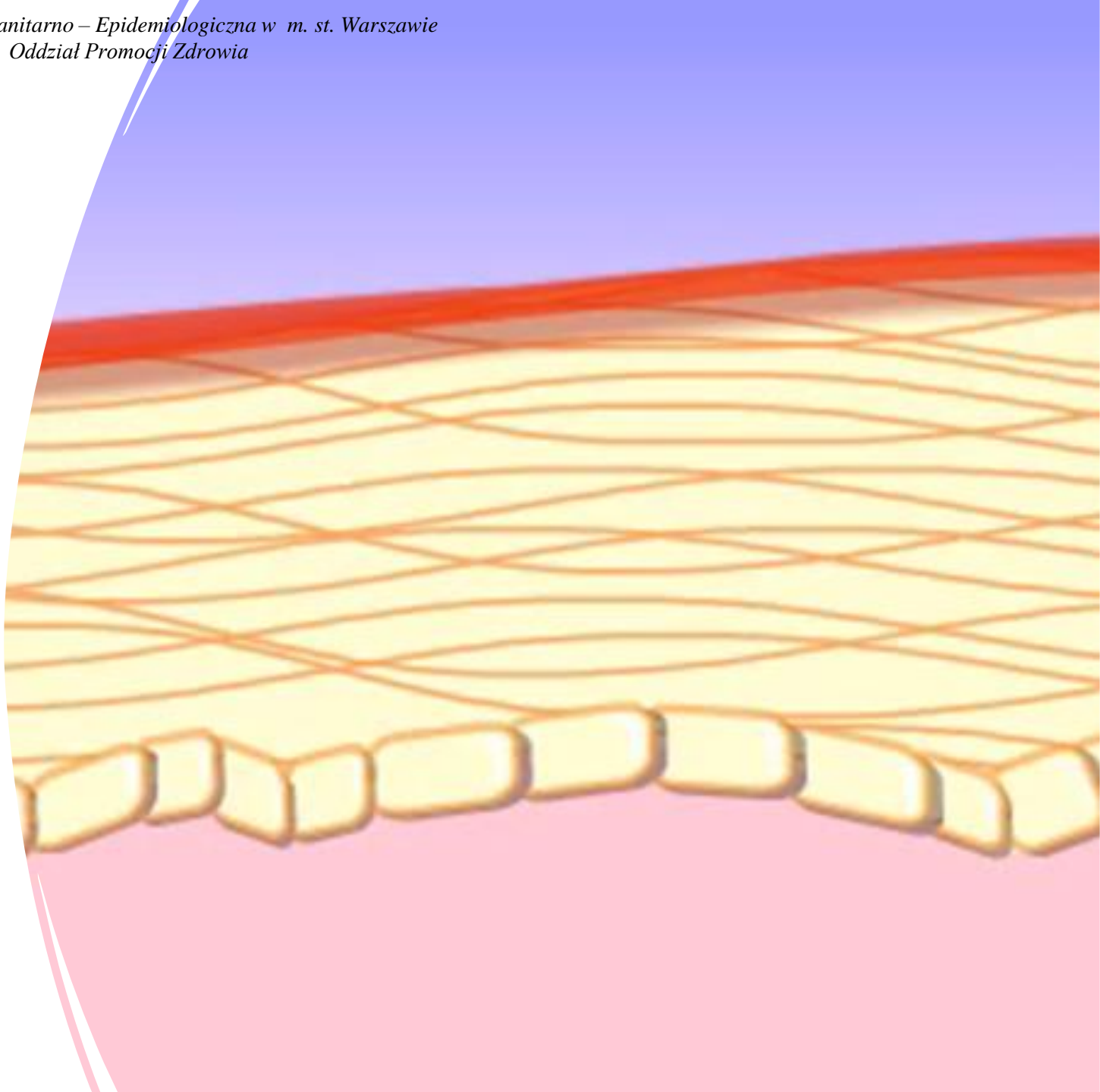
- **Uczeń definiuje pojęcie czynników chorobotwórczych**
- **Potrafi wymienić rodzaje zarazków**
- **Charakteryzuje pojęcie chorób zakaźnych**
- **Opisuje sposoby rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych**
- **Zna rolę układu odpornościowego w walce z chorobami**

Faza wprowadzająca

---

1. Pogadanka- pojęcie chorób zakaźnych, przykłady. Mikroorganizmy jako czynniki wywołujące te choroby. Rodzaje czynników chorobotwórczych.

2. Film

Faza realizacyjna

---

3. Praca z kartą pracy 1
– grupy dwuosobowe- drama

Faza podsumowująca

4. Praca z kartą pracy nr 2 - rebus

Faza podsumowująca

5. Burza mózgów- hasło z rebusu CHOROBOTWÓRCZE MIKROORGANIZMY

„Choroby zakaźne towarzyszą nam każdego dnia”

Cecha charakterystyczna	grypa	przeziębienie
początek	nagły	stopniowy
Temperatura ciała	>38° C	nieznacznie podwyższona
Bóle mięśniowo-stawowe	bardzo często	rzadko
Ból głowy	bardzo często	rzadko
Katar	rzadko	bardzo często
Kaszel	często	rzadko
powikłania	występują	brak
Krwawienie z nosa/ zapalenie spojówek	występują	brak

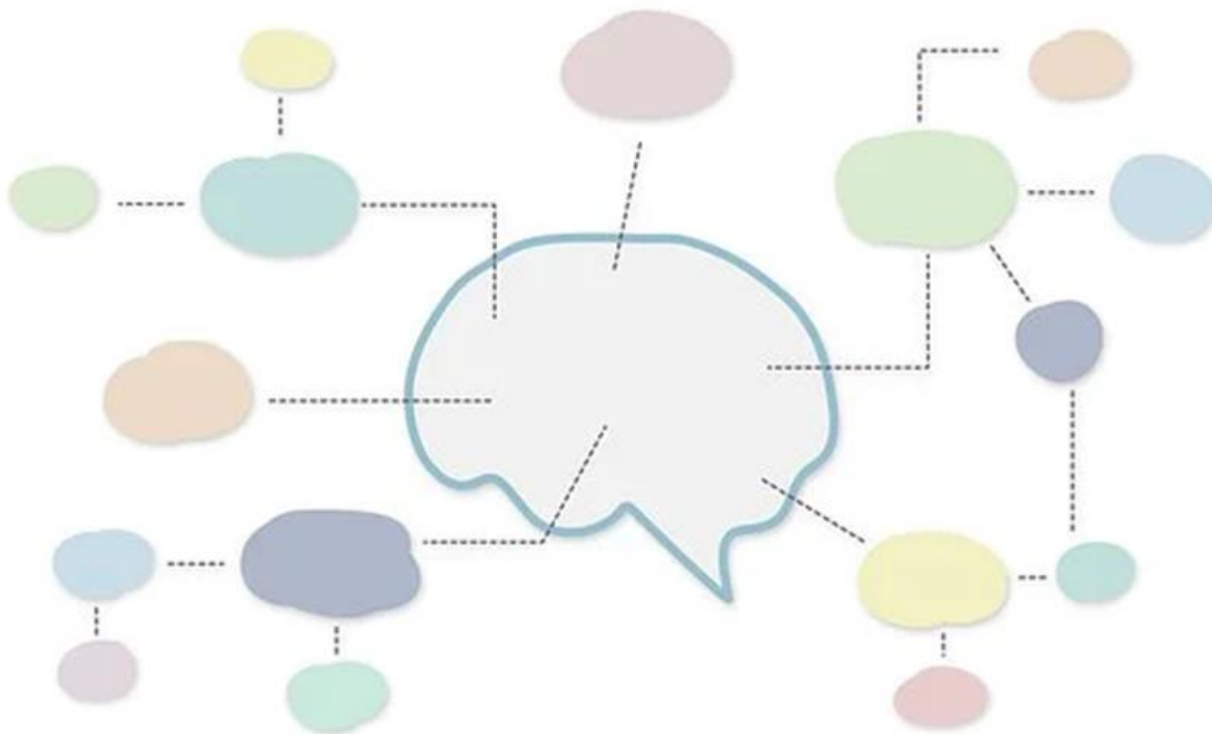
Cele lekcji

Uświadomienie występowania chorób zakaźnych w życiu codziennym:

- *Uczeń wyjaśnia pojęcie chorób zakaźnych*
- *Wymienia czynniki wywołujące choroby*
- *Opisuje drogi wnikania drobnoustrojów do organizmu*
- *Podaje przykłady chorób zakaźnych*

Faza wprowadzająca

1. Mapa myśli- choroby zakaźne

Faza realizacyjna

2,3. Pogadanka-czynniki chorobotwórcze, przykłady chorób

4. Praca w grupach – wiersze

*a. „Rozprzestrzenia się przez kaszel, kichanie
Ale także przez dotykание
Jej wirus jest groźny
Szczególnie gdy czas jest mroźny
Gorsza od przeziębienia
Gorączka nie do zniesienia
Powoduje ból kości
Odbiera chęć radości”*

Faza realizacyjna

4b. Objawy chorób
(Borelioza, ospa wietrzna, grypa)-karta pracy

Faza podsumowująca

5. Praca w grupach- Model „zarazka”

Temat lekcji: Jak uniknąć choroby zakaźnej?

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTRA ZDROWIA

Warszawa, dnia 27 października 2020 r.

Poz. 90

**KOMUNIKAT
GŁÓWNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO**

z dnia 26 października 2020 r.

w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2021

Na podstawie art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845) ogłasza się Program Szczepień Ochronnych na rok 2021, który stanowi załącznik do niniejszego komunikatu.

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY

Jarosław Pinkas

Cele lekcji

Poznanie i przyswojenie zasad profilaktyki chorób zakaźnych:

- Uczeń zna zasady zapobiegania chorobom zakaźnym w życiu codziennym i w podróży
- Rozumie znaczenie higieny/ mycia rąk w szerzeniu chorób
- Wyjaśnia jakich zachowań unikać w czasie choroby, aby nie narażać innych na zarażenie
- Jest świadomy stałego kontaktu z czynnikami chorobotwórczymi
- Potrafi wyjaśnić rolę szczepień ochronnych w profilaktyce chorób
- Wie jak i kiedy, przestrzegać zasady mycia rąk

Faza wprowadzająca

---

1. Pogadanka- higiena rąk

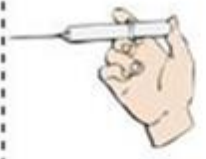

Faza realizacyjna

3. Praca z kartą pracy zgadywanka

				
1	A	B	C	D
2	E	F	G	H
3	I	J	K	L
4	M	N	O	P
5	R	S	T	U
6	W	X	Y	Z

A collection of 50 numbered icons (1-6) representing the items in the table above, arranged in a grid for a matching game. Each icon is placed above a dashed square box. The icons are: 1. Microorganism, 2. Green bean, 3. Water tap, 4. Green bean, 5. Hand holding a syringe, 6. Water tap. Some boxes contain letters: 'A' (under icon 5), 'Z' (under icon 2), 'O' (under icon 3), and 'Z' (under icon 6).

Faza podsumowująca

---

4. Ćwiczenie mycia rąk

Scenariusze sezonowe dla szkół podstawowych

- Lekcja nr 4 Problem z głowy- wszawica
- Lekcja nr 5 Kleszcze
- Lekcja nr 6 Grypa
- Lekcja nr 7 Z czym wracamy z wakacji? WZW typu A

Problem z głowy- wszawica

■ Faza wprowadzająca:

Pogadanka, Karta pracy
(ilustracje)

■ Faza realizacyjna:

Praca w grupach FAKTY i MITY
na temat wszawicy
(karty pracy)

Pogadanka na temat profilaktyki

■ Faza podsumowująca:

Praca w grupach, karty pracy
(rebusy, kolorowanki)

sklejane ze sobą wyrazy i zapisz je w taki sposób, aby utworzyły radę

POPOWROCIEZWYCIECHKISZKOLNEJLUBOBOZ
POPROŚRODZICAOSPRAWDZENIEGŁOWY

.....
.....
.....

Kleszcz

■ Faza wprowadzająca:

- Pogadanka, karta pracy (fotografie kleszczy)

■ Faza realizacyjna:

- Praca w parach (karty pracy PRAWDA/ MITY)
- Film KLESZCZE 1, pogadanka o szczepieniach ochronnych, repelentach
- Film Uważaj na kleszcze! pogadanka jak usunąć kleszcza?)

■ Faza podsumowująca:

- Praca w grupach (Mapa myśli)
Jak zapobiec chorobom odkleszczowym?

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY
OSTRZEGA

... i skwerach
... atakują najczęściej na ścieżkach czę- stuczyszczanych przez ludzi i zwierzęta
Kleszcz skacze na człowieka z drzewa
Kleszcz żywi się krwią człowieka
Jasne ubrania przyciągają kleszcze
Kleszcze czekają na ofiarę na źdźbłach traw lub liściach
Nie wszystkie kleszcze przenoszą choroby

Grypa

■ Faza wprowadzająca:

Pogadanka, karta pracy Jak odróżnić objawy grypy od przeziębienia?

■ Faza realizacyjna:

Pogadanka (profilaktyka, powikłania grypy)

Wiersz (objawy grypy)

■ Faza podsumowująca:

Praca w grupach- plakat „wirus grypy”

Dodatkowe materiały dla szkół podstawowych dotyczące szczepień ochronnych:

Na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji znajdują Państwo, materiały dotyczące szczepień ochronnych opracowane przez ORE we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym.

Materiały zawierają filmy edukacyjne dla klas IV-VIII oraz uczniów szkół ponadpodstawowych, scenariusze zajęć dla klas I-III oraz publikację naukową nt. historii szczepień, zasad ich działania oraz faktów i mitów.

Materiały dostępne poniżej:

<https://www.ore.edu.pl/2021/08/szczepienia-profilaktyka-chorob-zakaznych-filmy-i-materialy-edukacyjne/>

The screenshot shows the website of the Center for Educational Development (ORE). The main navigation bar includes 'ORE', 'Kształcenie i wychowanie', 'Szkolnictwo branżowe', 'Doradztwo zawodowe', 'Szkoła', 'Projekty PO WER', and 'Nasze serwy'. The article 'Szczepienia – profilaktyka chorób zakaźnych. Filmy i materiały edukacyjne' is dated 27 September 2021. The article text states: 'Ośrodek Rozwoju Edukacji we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki oraz Głównym Inspektorem Sanitarnym przygotował zestaw materiałów informacyjnych dotyczących szczepień uczniów od 12 roku życia. W pakiecie znalazły się filmy, scenariusze lekcji oraz dodatkowe materiały edukacyjne. Zestawy te będą pomocne w zorganizowaniu tygodnia informacyjnego w szkołach – lekcji z uczniami oraz spotkań informacyjnych z rodzicami.' Below the article, there is a section 'ORE poleca' with a link to a publication 'Supermicki: klasie w przedszkolu, jak roznieć zainteresowania czytelnicze dzieci?'. The article also mentions that the materials are available on the 'Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (zpe.gov.pl)' and that the materials are available in Polish and English.

Sprawozdanie końcowe

■ Druk sprawozdawczy:

Zostanie zamieszczony na naszej stronie internetowej:

<https://www.gov.pl/web/psse-warszawa/wiecej-wiem-mniej-choruje> oraz wysłany do Państwa drogą e-mail

■ Termin przesyłania sprawozdań:

Uzupełniony kwestionariusz należy wysłać na adres e-mail:

oswiatazdrowotna@pssewawa.pl do **30.06.2022 r.**

COVID-19

Szanowni Państwo,

*W związku z trwającą pandemią koronawirusa Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w m.st. Warszawie przypomina, że w przypadku wystąpienia potwierdzonego przypadku COVID-19 na terenie placówki oświatowej **dyrektor zobowiązany jest do zgłoszenia kontaktów bezpośrednich uzupełniając formularz online "Zgłoś kwarantannę" na stronie internetowej: www.gov.pl***

Zaproponowane zajęcia w poradniku dla szkolnych koordynatorów należy dostosować do obecnych zaleceń i wytycznych GIS, MZ oraz MEiN dla przedszkoli i szkół podstawowych, znajdującymi się na stronie internetowej www.gov.pl.

Więcej pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wytyczne-mein-mz-i-gis-dla-szkol-podstawowych-i-ponadpodstawowych-obowiazujace-od-1-wrzesnia-2021-r>

Więcej informacji o COVID-19

- <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/covid-19/>
- <https://www.gov.pl/web/gis/koronawirus---informacje-i-zalecenia4>
- <https://www.gov.pl/.../raport-szczepien-przeciwko-covid-19>
- <https://www.gov.pl/web/gov/zglos-kwarantanne>
- <http://ptwakc.org.pl/>

Media społecznościowe PSSE w m.st. Warszawie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w m.st. Warszawie zachęca do obserwowania profilu PSSE w mediach społecznościowych, gdzie codziennie udostępniane są aktualne informacje nt. profilaktyki chorób, zasad zdrowego żywienia, zaleceń dotyczących zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych.

www.facebook.com/PSSEWarszawa

@PsseWarszawa

Dziękuję za uwagę

Koordynator programu

Katarzyna Pawłowska

